

Srpsko biološko društvo

DRUGI KONGRES BIOLOGA SRBIJE

*osnovna i primenjena istraživanja
metodika nastave*

KNJIGA SAŽETAKA

**Kladovo, Srbija
25–30.09.2018.**

www.serbiosoc.org.rs

Srpsko biološko društvo

DRUGI KONGRES BIOLOGA SRBIJE

*osnovna i primenjena istraživanja
metodika nastave*

KNJIGA SAŽETAKA

**Kladovo, Srbija
25–30.09.2018.
www.serbiosoc.org.rs**

Izdavač:

Srpsko biološko društvo, Beograd, 2018.

Za izdavača:

dr Jelena Knežević-Vukčević

Urednici:

dr Miroslav Živić

dr Branka Petković

Tehnički urednici:

dr Branka Petković

dr Miroslav Živić

Štampa:

Štamparija Atlantis, Niš

Tiraž: 300

CIP - Каталогизacija u publikaciji - Narodna biblioteka Srbije, Beograd
57(048)

371.3::57(048)

КОНГРЕС биолога Србије (2 ; 2018 ; Кладово)

Osnovna i primenjena istraživanja, metodika nastave : knjiga sažetaka /

Drugi kongres biologa Srbije, Kladovo, Srbija 25-30.09.2018. ; [urednici

Miroslav Živić, Branka Petković]. - Beograd : Srpsko biološko društvo, 2018

(Niš : Štamparija Atlantis). - 325 str. ; 24 cm

Apstrakti na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 300. - Registar.

ISBN 978-86-81413-08-1

a) Биологија - Апстрактни b) Биологија - Настава - Методика - Апстрактни

COBISS.SR-ID 267655948

O KONGRESU

Drugi kongres biologa Srbije je posvećen osnovnim i primenjenim istraživanjima iz svih oblasti biologije, ali i razvoju i unapređenju nastavnog procesa i to na svim nivoima obrazovanja od osnovnoškolskog do visokog, gde se biologija i njene discipline izučavaju.

Značaj Kongresa je što će na jednom mestu okupiti eminentne biologe najrazličitijih specijalnosti iz cele Srbije i regiona i time omogućiti razmenu ideja i uspostavljanje novih saradnji, ali i pružiti celovit uvid, naročito mladim kolegama, u svu složenost biologije kao nauke i čvrstu i neraskidivu povezanost njenih disciplina. Od ništa manjeg značaja je i činjenica da će Kongres omogućiti neposredni kontakt i saradnju nastavnika biologije iz osnovnih i srednjih škola sa kolegama sa univerziteta i naučnih instituta sa ciljem direktne integracije nastavnog i naučnog procesa koja bi trebalo da dovede do poboljšanja njihovog kvaliteta.

ORGANIZATOR

SRPSKO BIOLOŠKO DRUŠTVO

SUORGANIZATORI

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

Institut za biološka istraživanja "Siniša Stanković", Univerzitet u Beogradu

Univerzitet u Beogradu – Biološki fakultet

Institut za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo, Univerzitet u Beogradu

Univerzitet u Nišu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za biologiju i ekologiju

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za biologiju i ekologiju

Univerzitet u Kragujevcu, Prirodno-matematički fakultet, Institut za biologiju i ekologiju

Institut za primenu nuklearne energije, Univerzitet u Beogradu

Univerzitet u Prištini, Prirodno-matematički fakultet

ORGANIZACIONI ODBOR

dr Miroslav Živić, predsednik
dr Branka Petković
dr Momir Paunović
dr Milica Jovanović Krivokuća
dr Edward Petri
dr Gordana Nikčević
dr Marina Topuzović

dr Perica Vasiljević
dr Ljiljana Rakićević
dr Dubravka Milić
dr Danijela Mišić
dr Nenad Labus
dr Ljiljana Vićovac-Panić
dr Tijana Išić Denčić

NAUČNI ODBOR

dr Jelena Knežević-Vukčević, predsednik
akademik Marko Anđelković
akademik Vladimir Stevanović
akademik Milena Stevanović
akademik Radmila Petanović
dr Pavle Pavlović
dr Željko Tomanović
dr Jelena Begović
dr Olgica Nedić
dr Perica Vasiljević
dr Goran Anačkov
dr Milan Stanković
dr Nebojša Živić
dr Tomka Miljanović
dr Mirjana Mihailović

dr Duško Blagojević
dr Goran Poznanović
dr Miroslav Živić
dr Branka Petković
dr Momir Paunović
dr Milica Jovanović Krivokuća
dr Edward Petri
dr Gordana Nikčević
dr Marina Topuzović
dr Ljiljana Rakićević
dr Dubravka Milić
dr Danijela Mišić
dr Nenad Labus
dr Ljiljana Vićovac-Panić
dr Tijana Išić Denčić

Antibakterijski efekat kleke (*Juniperus communis* L.) i njena potencijalna primena u kontroli mikrobiološke kontaminacije mesa

Biljana Nikolić¹, Bojana Vasilijević¹, Dragana Mitić-Ćulafić¹, Tatjana Marković², Dejan Orčić³, Ilija Đekić⁴, Jelena Knežević-Vukčević¹

¹Univerzitet u Beogradu - Biološki fakultet, Beograd, Srbija, biljanan@bio.bg.ac.rs

²Institut za proučavanje lekovitog bilja "Dr Josif Pančić", Beograd, Srbija

³Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za hemiju, biohemiju i zaštitu životne sredine, Novi Sad, Srbija

⁴Univerzitet u Beogradu - Poljoprivredni fakultet, Beograd-Zemun, Srbija

Analiziran je hemijski sastav i antibakterijski potencijal etarskih ulja i post-destilacionog ostatka (PDO) kleke. GC-MS analiza dva ulja: iz šišarica biljaka sa Stare Planine (EU-SP), i komercijalno nabavljenog (zemlja porekla Hrvatska, EU-H), ukazalo je na dominantno učešće α -pinena. Prema LC-MS/MS analizi, dominantni sastojci PDO iz materijala sa Stare Planine (PDO-SP) bili su rutin i hinska kiselina. Minimalne inhibitorne koncentracije određene za osam sojeva Gram(+) i Gram(-) bakterija ukazale su da je najosetljivija bila *Listeria monocytogenes*. Antilisterijalni potencijal kombinacija EO-SP/PDO-SP sa antibioticima ispitan je metodom šahovske table. Sinergistički efekat je uočen u slučaju kombinacija: EO/PDO+streptomycin, EO/PDO+ampicilin, PDO+hemomicin. Na modelu adhezije *L. monocytogenes* na dve ćelijske linije kolona (HT-29 i HCT116), pokazan je snažan anti-adhezivni potencijal PDO-SP. Upoređeni su i *in vitro* i *in situ* efekti EU-H i etarskog ulja *Satureja montana*, česte začinske biljke, prema bakterijskoj kontaminaciji mesa. *In vitro* analiza antilisterijalnog efekta na izolatima sa mesa ukazala je na sinergizam oba ulja. U *in situ* analizi na specifično mariniranom junećem mesu, praćen je antilisterijalni efekat i efekti prema ukupnom broju heterotrofnih mezofila, enterobakterija i bakterija mlečne kiseline, tokom 15 dana inkubacije na 4°C. Rezultati su ukazali na potencijal primene oba ulja, pojedinačno ili u kombinaciji, u zaštiti mesa od mikrobiološke kontaminacije.

Zahvalnica: Ovaj rad je finansiran od strane Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, projekat OI172058.